

IV

(Obavijesti)

OBAVIJESTI INSTITUCIJA, TIJELA, UREDA I AGENCIJA EUROPSKE UNIJE

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE

Zaključci Vijeća i predstavnika vlada država članica o ulozi EU-a u jačanju Svjetske zdravstvene organizacije

(2020/C 400/01)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE I PREDSTAVNICI VLADA DRŽAVA ČLANICA KOJI SU SE SASTALI U OKVIRU VIJEĆA,

1. POTVRĐUJU da su pandemija bolesti COVID-19 i njezine zdravstvene, socijalne i gospodarske posljedice dodatno istaknule potrebu, među ostalim, za snažnom globalnom multilateralnom suradnjom, snažnim globalnim zdravstvenim kapacitetima i odgovorom na globalni zdravstveni izazov. Na temelju svojeg mandata Svjetska zdravstvena organizacija (SZO) kao vodeće i koordinacijsko tijelo ima središnju ulogu u rješavanju globalnih zdravstvenih izazova, uključujući pripravnost na izbijanja bolesti, njihovo sprečavanje i otkrivanje te odgovor na njih.
2. PRIZNAJU ulogu SZO-a kao tajništva koordinacijskog centra programa za ubrzanje pristupa alatima za suzbijanje bolesti COVID-19 (ACT Accelerator).
3. NADALJE PRIZNAJU da su, iako SZO ima širok mandat, najnovije pandemije pokazale da su očekivanja međunarodne zajednice, iako se razlikuju ovisno o nacionalnim kontekstima, općenito veća od trenutačnih kapaciteta SZO-a i njegove sposobnosti pružanja potpore državama članicama u razvoju snažnih i otpornih zdravstvenih sustava koji pružaju visokokvalitetne usluge onima kojima je to potrebno, pri čemu nitko nije zapostavljen, među ostalim i tijekom pandemija.
4. ISTIČU ulogu SZO-a u pružanju potpore, uključujući hitnu i tehničku potporu, najranjivijim zemljama.
5. PODSJEĆAJU na to da su preispitivanja i evaluacije nakon epidemije teškog akutnog respiratornog sindroma (SARS-CoV), pandemije gripe H1N1 i izbijanja ebole u zapadnoj Africi ukazali na nedostatke u globalnom kapacitetu za pripremu i odgovor na izbijanja bolesti te da su dali brojne i konkretne preporuke za rješavanje tih nedostataka. Te su preporuke u određenoj mjeri dovele do pohvalnih djelovanja, kao što su revizija Međunarodnih zdravstvenih propisa (IHR) 2005. i uspostava Programa SZO-a za hitne zdravstvene situacije te Neovisnog nadzornog i savjetodavnog odbora za Program SZO-a za hitne zdravstvene situacije (IOAC) nakon spomenutog izbijanja ebole.
6. PRIMAJU NA ZNANJE izazove, među ostalim u pogledu transparentnosti, sinergija, financiranja i odgovornosti s kojima se SZO suočava u trenutačnoj geopolitičkoj situaciji, kao i preporuke sadržane u preispitivanjima i evaluacijama provedenima posljednjih godina te aktualna preispitivanja i evaluacije s ciljem pronalaska rješenja za te izazove. PRIMAJU NA ZNANJE i aktualne napore za preobrazbu organizacije putem „Programa za preobrazbu SZO-a” i „ciljeva od tri milijarde” u 13. Općem programu rada SZO-a.

7. PODSJEĆAJU na koordinacijsku i vodeću ulogu EU-a i njegovih država članica u iniciranju rezolucije SZO-a WHA73.1 od 19. svibnja 2020. o odgovoru na bolest COVID-19 i pregovaranju o njoj.
8. IZRAŽAVAJU potporu postupku evaluacije koji je pokrenuo SZO, POZDRAVLJAJU osnivanje Neovisnog odbora za pripravnost i odgovor na pandemiju (IPPR) te ISTIČU da je potrebno da bude nepristran, neovisan i sveobuhvatan te da njegov rad bude najviše moguće kvalitete.
9. POZDRAVLJAJU činjenicu da je SZO sazvao Odbor za preispitivanje funkcioniranja međunarodnih zdravstvenih propisa (Odbor za preispitivanje IHR-a) te njegovu suradnju s IOAC-om, IPPR-om i ostalim relevantnim tijelima, istodobno naglašavajući važnost komplementarnosti i usklađenosti tog rada s postojećim i tekućim inicijativama. PODSJEĆAJU na rezoluciju koju je donio 146. Izvršni odbor (EB146.R10) naslovljenu „Jačanje pripravnosti za hitne zdravstvene situacije: provedba Međunarodnih zdravstvenih propisa (2005.)” I PRIMA NA ZNANJE preporuke Odbora za praćenje globalne pripravnosti u pogledu jačanja globalne pripravnosti i odgovora.
10. ISTIČU, u kontekstu reforme, važnost pristupa „Jedno zdravlje” za sprečavanje i rješavanje hitnih zdravstvenih situacija te potiču promišljanje o institucijskom i organizacijskom utvrđivanju pristupa „Jedno zdravlje” na globalnoj razini.

STOGA VIJEĆE EUROPSKE UNIJE I PREDSTAVNICI VLADA DRŽAVA ČLANICA KOJI SU SE SASTALI U OKVIRU VIJEĆA,

11. PREDANI SU osiguravanju da EU i njegove države članice, na temelju svoje predanosti multilateralizmu, nastave imati vodeću ulogu u globalnom zdravlju i ODLUČNI SU osigurati koordinacijsku, proaktivnu i vodeću ulogu u uključivom procesu usmjerenom na jačanje globalne zdravstvene sigurnosti i SZO-a, a osobito kapaciteta SZO-a za pripravnost i odgovor u hitnim zdravstvenim situacijama, i ispitati buduće rezultate IPPR-a, Odbora za preispitivanje IHR-a te IOAC-a s ciljem njihova pretvaranja u djelovanja, kao i poduprijeti države članice SZO-a u jačanju nacionalnih zdravstvenih sustava i politika javnog zdravlja. U tom kontekstu važan je snažan i stalan dijalog s državama članicama SZO-a.
12. ZAKLJUČUJU, uvažavajući različite nacionalne kontekste, da postoji potreba za rješavanjem razlika između očekivanja država članica SZO-a u odnosu na organizaciju i njezine kapacitete i NASTAVIT ĆE SURAĐIVATI s drugim državama članicama SZO-a u upravljačkim tijelima organizacije radi promicanja odgovarajućih djelovanja za najbolje daljnje korake.
13. PRIZNAJU da bi upravljačkim tijelima SZO-a prioritet trebao biti rješavanje izazova s kojima se SZO trenutačno suočava, među ostalim u pogledu transparentnosti, sinergija, predvidljivog i održivog financiranja te odgovornosti, kao i onih koji se odnose na njegov odgovor na trenutačnu pandemiju te razlike između očekivanja država članica SZO-a i kapaciteta organizacije.
14. POTIČU sve relevantne aktere, uključujući ostale globalne aktere u zdravstvu i nedržavne aktere, da zajednički ojačaju kapacitete SZO-a u području prevencije, pripravnosti i odgovora te istodobno ISTIČU važnost daljnjeg jačanja partnerstava, kao i neovisnosti organizacije, normativnog rada, tehničkog kapaciteta, odgovornosti, učinkovitosti, djelotvornosti i transparentnosti.
15. NAGLAŠAVAJU da bi ojačan Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti (ECDC) mogao imati ključnu ulogu u budućim epidemijama te da bi trebalo dodatno istražiti jaču suradnju između ECDC-a i SZO-a.
16. ISTIČU važnost potpune provedbe IHR-a i NAGLAŠAVAJU da bi se, ne dovodeći u pitanje završna izvješća i preporuke mehanizama preispitivanja i evaluacije koji su u tijeku, mogli predvidjeti sljedeći prijedlozi mjera, među ostalim u pogledu preispitivanja IHR-a, koji bi mogli poslužiti kao temelj za rad IPPR-a, IOAC-a, Odbora za praćenje globalne pripravnosti (GPMB) i Odbora za preispitivanje IHR-a. Te mjere uključuju sljedeće:

- trebalo bi razmotriti reviziju sustava upozoravanja za proglašenje izvanrednog stanja javnog zdravlja od međunarodnog značaja; time bi se trebale omogućiti različite razine upozorenja, kao što je sustav semafora, čime bi se potaknula transparentnost mjera i poboljšala preciznost u komunikaciji o prijetnjama javnom zdravlju;
 - u okviru IHR-a moglo bi se napraviti razliku između ograničenja putovanja i ograničenja trgovine, tj. razlikovati mjere koje se odnose na prijevoz ljudi i na prijevoz robe kako bi se izbjeglo nepotrebno nanošenje štete gospodarstvima;
 - mogućnost neovisne epidemiološke procjene na licu mjesta u visokorizičnim zonama u bliskoj suradnji s državom strankom;
 - povećanu transparentnost nacionalne usklađenosti s IHR-om, zajedno s učinkovitijim i dosljednijim sustavom izvješćivanja koji provode države članice Tajništva SZO-a, kao i jačanje zajedničkih vanjskih evaluacija i daljnjih postupanja na temelju njih;
 - ocjenjivanje pozitivnih i negativnih učinaka provedenih aktivnosti odgovora i ispitivanje postojećih nedostataka u znanju kako bi se utvrdilo koji bi alati mogli biti potrebni na razini zemlje za usmjeravanje djelovanja;
 - predanost daljnjem jačanju normativne uloge SZO-a i, prema potrebi, kapaciteta. Razmatranja u tom kontekstu mogla bi uključiti moguće jačanje Ureda glavnog znanstvenika uz ulogu regionalnih ureda i ureda zemalja, poticanje SZO-a da poboljša i razvije nove pristupe za povezivanje zdravlja s održivim rastom te da ojača mapiranje i razumijevanje globalnog zdravstvenog gospodarstva i daljnji razvoj akademije SZO-a;
 - jačanje napora koje SZO ulaže u stvaranje sinergija u pripravnosti i odgovoru sa svim relevantnim akterima te pružanje potpore najranjivijima;
 - jačanje trostrane suradnje između SZO-a, Organizacije za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih naroda (FAO), Svjetske organizacije za zdravlje životinja (OIE) i Programa UN-a za okoliš (UNEP) radi poticanja pristupa „Jedno zdravlje” za zoonotske bolesti.
17. ISTIČU da EU i njegove države članice u potpunosti podupiru vodeću i koordinacijsku ulogu SZO-a u globalnom zdravlju te će stoga promicati pravodobnu provedbu potrebnih reformskih mjera SZO-a na temelju razmatranja o navedenim točkama, kao i relevantnih izvješća i preporuka s ciljem jačanja organizacije na tri razine i osiguravanja daljnjeg postupanja upravljačkih tijela SZO-a.
-